

Лілія Ребуха

*д. п. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи
Тернопільського національного економічного університету*

Юлія Загоруйко

*к. б. н., доцент кафедри медичної біології
Харківського національного медичного університету*

РОЗВИТОК ОСВІТНЬОЇ МОДЕЛІ ВИЩОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Сучасні цивілізаційні зміни, які нині властиві для громадянського суспільства в умовах пандемії COVID-19 характеризуються не стільки новою історичною добою, скільки інтенсивним проявом майбутніх суспільних проблем нової якості. З пандемією коронавірусу нині пов'язані чисельні трагедії: людські смерті, соціальні, економічні та політичні занепади тощо. Водночас саме пандемія стає тим поштовхом, що спонукає людство рухатись далі, шукати дієвий вихід з екстремально-катастрофічних ситуацій. Пандемія змінює весь світ та кожного нас зсередини, оскільки глобальний стан цивілізації на початку XXI ст. перебуває в умовах невизначеності: людська цивілізація має справу з «новим світовим порядком», з неспокійною та тендітною планетою.

Пандемія коронавірусу вплинула також на розвиток освітньої моделі, тому важко говорити про її наслідки для вищої школи. В сфері освіти чітко відстежуються кардинальні переміни. Зміни передбачають відмову від класичних освітніх традицій, адже вони неспроможні спрогнозувати сповна ефективність навчання та отримання студентами спеціальних компетентнісних знань, умінь та навичок у сучасному нестабільному світі.

Невизначеність ситуації в освіті змушує керівництво університетами віднайти результативні альтернативи і прораховувати найкращі сценарії, щоб сконцентруватися на конкретних освітніх діях і успішних результатах в майбутньому. Вихід є – повноцінне навчання та професійне спілкуватися викладача з студентами за допомогою технічних засобів та електронних технологій. В новій українській моделі освітньої реальності в умовах пандемії коронавірусу підґрунтям слугують принципи і прийоми мислення, що

розвиваються на методологічній основі синергетики та впливають з ідеї нелінійності.

Засадничим підґрунтям модернізації освіти в Україні на період до 2021 р., як зазначено в Національній стратегії розвитку освіти, є створення системи дистанційної освіти та забезпечення розширеного доступу до світових інформаційних ресурсів [1]. Дистанційна освіта у відповідності до концепції її розвитку в Україні слугує важливою формою навчання, котре зреалізовується головним чином за технологіями дистанційного навчання [2].

Проблемну професійну дискусію щодо різновидів освітнього процесу в умовах дистанційного навчання у своїх наукових та професійно-спрямованих працях проводили О. Андрєєв, В. Биков, І. Блощинський, Ю. Богачков, І. Дроздова, Т. Завгородня, І. Козубовська, В. Кухаренко, І. Мельничук, Л. Ребуха, О. Рибалко, І. Савчак, В. Сагард, Ю. Фальштинська та ін. науковці.

Незважаючи на велику кількість наукових досліджень сучасна дистанційна освіта в Україні лише за останні два місяці (під час пандемії коронавірусу) швидко розвинулася й сформувала власні науково-методичні основи та запрацювала по-справжньому [3; 4]. Через заходи безпеки щодо непоширення коронавірусної інфекції COVID-19 запрацювала на повну потужність онлайн-платформа «Moodle» (<https://moodle.tneu.edu.ua>), основне призначення якої сприяти технічній організації дистанційного навчання, зберігати баланс між теорією і практикою та різними типами завдань. Запропоноване студентам такого виду дистанційне навчання уможливорює перегляд лекційного та професійно-зорієнтованого матеріалу, проходження тестування, самостійне опрацювання додаткового освітнього матеріалу, виконання завдань для самостійної роботи, обговорення дискусійних питань на форумах тощо.

В основі програми дистанційної освіти за онлайн-платформою лежить модульний принцип, що дозволяє сповна зреалізувати освітню робочу програму навчальних дисциплін. Якість впровадження та застосування дистанційного навчання в межах платформи «Moodle» можна оцінити за результативністю (визначає рівень засвоєння знань студентами, можливість їх використання у розв'язанні практико-зорієнтованих завдань); доступністю (усі студенти незалежно від місця перебування мають змогу дистанційно навчатися у зручний для себе час та у зручному місці); ресурсомісткістю (немає потреби відвідувати лекційні і практичні заняття, незначні матеріальні та ресурсні

витрати); оперативністю (швидка передача освітньої інформації студентам); демократичною комунікацією на рівні «студент-викладач» та «викладач-студент» (налагодження паритетних взаємин між учасниками дистанційного навчання); інтегративним програмним забезпеченням (наявність сучасних засобів, що забезпечують інтегративне використання технологій дистанційного навчання, наприклад, Viber, електронна пошта, web-заняття та ін.).

Отож, зручність онлайн-платформи «Moodle» в умовах карантинних обмежень дозволяє викладачу набути новий досвід дієвого управління дистанційним освітнім процесом, а для студентів можливість планувати своє навчання. Однак і викладачі, і студенти університетів добре зрозуміли, що потрібно навчитися цінувати вищу освіту, що заснована на реальних повноцінних взаєминах та отриманих аудиторних знаннях.

Список використаних джерел

1. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013. – Режим доступу [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>

2. Положення про електронні освітні ресурси від 01.10.2012 № 1060 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12>

3. Козубовська І. В., Сагарда В. В., Пічкарь О. П. Дистанційне навчання в системі освіти: Монографія. Ужгород: УжНУ, 2001. 290 с.

4. Melnychuk, I., Rebukha, L., Zavgorodnia, T. & Bloshchynskyi, I. (2018). Strategic significance of english in self-education of the students of sociohumanitarian specialities for fundamentalization of university education. *Modern Journal of Language Teaching Methods*, 8(11), 712-720. <https://doi.org/10.26655/mjltm.2018.11.1>